

Gorzów Wlkp., 23 stycznia 2015r.

PS-VIII.431.9.2014.E.Szw

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

**Placówka opiekuńczo – wychowawcza
pn. Powiatowy Dom Dziecka w Szprotawie; ul. Sobieskiego 69**

Na podstawie art. 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013, poz. 135 ze zmianami) Zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Kraska – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 2317-1/2014 z dnia 22 września 2014r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego,
- Elżbieta Szwonka – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 317-2/2014 z dnia 22 września 2014r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził w dniu 24 września 2014 roku kontrolę sprawdzającą w Powiatowym Domu Dziecka w Szprotawie. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Małgorzaty Goździk - dyrektora placówki.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji zaleceń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 24 grudnia 2012r. o treści:

1. spełnienie wymogu zatrudniania osób z wymaganymi kwalifikacjami;
2. sporządzenie diagnoz psychofizycznych z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej;
3. sporządzenie planów pomocy dziecku z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie

instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz modyfikowanie tego planu stosownie do wskazań Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Zalecenia wydano wskutek kontroli problemowej przeprowadzonej w placówce w dniu 18 września 2012r. w zakresie zapewniania dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych stosownych do wskazań dla dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W toku kontroli sprawdzającej ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Zatrudnianie w placówce osób z wymaganymi kwalifikacjami;
2. Sporządzenie diagnoz psychofizycznych dla wychowanków z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej;
3. Sporządzanie planów pomocy dziecku z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz modyfikowanie tego planu stosownie do wskazań Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wychowanków, dokumentacji prowadzonej przez pedagoga i terapeutę oraz kwalifikacji kadry pedagogicznej zatrudnionej w placówce.

Powiatowy Dom Dziecka w Szprotawie posiada 30 miejsc dla wychowanków. W dniu 31.12.2013 r. w placówce przybywało 30 dzieci, z tego 11 posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, 2 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Wszyscy wychowankowie zostali przebadani przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną i posiadali zalecenia o konieczności podjęcia oddziaływań kompensacyjnych, psychologicznych, pedagogicznych lub socjoterapeutycznych. W 2013 roku do placówki przybyło 7 wychowanków, w tym 1 z rozwiązanej rodziny zastępczej, natomiast z placówki odeszło 9 dzieci, w tym 6 usamodzielniało się.

W dniu kontroli w ewidencji placówki było 29 wychowanków w wieku od 7 do 19 lat, z tego 12 posiadało orzeczenia, 7 opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej i 7 dzieci opinie po badaniach w RODK (89,65%). Siedemnaścioro dzieci ma zalecenia do oddziaływania specjalistycznego, co stanowi 58,7% ogółu wychowanków. Czworo dzieci posiada orzeczoną niepełnosprawność, 12 wychowanków uczestniczy w zajęciach wyrównawczych na terenie szkół. Wszyscy oprócz pełnoletniej wychowanki mieszkającej w internacie w Nowej Soli oraz przebywającej na ucieczce od 04.07.2013 roku, objęci są

pomocą na terenie placówki. Jak ustalono w toku kontroli, dziewczyna przebywa na terenie Niemiec, podjęta wspólnie z policją niemiecką próba zatrzymania jej nie powiodła się, od tego czasu z pomocą rodziny i przyjaciół wychowanka ukrywa się na terenie Niemiec – jest poszukiwana europejskim nakazem aresztowania. Dodatkowo dzieci korzystają z pomocy specjalistów poza placówką – najczęściej w Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej lub w Ośrodku Terapeutycznym Profil w Żaganiu.

Wychowankowie podzieleni są na 3 grupy wychowawcze, każda ma swój aneks kuchenny. W 2013 roku Dom Dziecka zrezygnował z wyżywienia w internacie SOSW – obecnie posiłki przygotowywane są we własnym zakresie w kuchni placówki opiekuńczo– wychowawczej. Rozwiązanie takie pozwala na lepsze przygotowanie wychowanków do samodzielnego funkcjonowania.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Zatrudnienie kadry

Placówka zatrudnia 11 wychowawców, pedagoga i terapeutę.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 24 grudnia 2012r. zalecono zatrudnianie w placówce osób z wymaganymi kwalifikacjami, ponieważ w trakcie kontroli stwierdzono, że jeden wychowawca nie posiada kwalifikacji określonych w art. 98 ust. 1 pkt 1 lit. b i jest w trakcie ich uzupełniania. Jak ustalono w toku kontroli, wychowawca ten w dniu 23.11.2013 roku ukończył Studia pierwszego stopnia na Wydziale Pedagogiki Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach na kierunku pedagogika o specjalności resocjalizacja, zatem spełnił określone w ww. przepisie wymagania.

Skontrolowano także akta osobowe dwóch nowozatrudnionych pracowników (wychowawcy i terapeuty), pod kątem przestrzegania zasady zatrudniania w placówce osób z wymaganymi kwalifikacjami. Zatrudnione osoby posiadają wymagane kwalifikacje.

Zalecenie dotyczące zatrudniania osób z wymaganymi kwalifikacjami zostało zrealizowane.

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

2. Sporządzenie diagnoz psychofizycznych dla wychowanków

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji 4 wychowanków, dotyczącej sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka. Z ustaleń kontroli wynika, że wszystkie dzieci mają sporządzoną diagnozę psychofizyczną, o której mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Analiza dokumentacji wychowanków wskazuje, że w diagnozach zawarto wskazania do oddziaływań wychowawczych, korekcyjno – kompensacyjnych i terapeutycznych.

Diagnozy badanych wychowanków konstruowane są w taki sam sposób i zawierają wskazane w przepisach elementy, tj. analizę: mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym; przyczyny kryzysu w rodzinie oraz ich wpływu na rozwój dziecka; relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi oraz analizę rozwoju dziecka.

Zgodnie z przepisami diagnozy zawierają, odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania dotyczące: dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem; programu terapeutycznego; pracy z rodziną dziecka; pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka; przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy zapisami dotyczącymi poszczególnych części diagnozy. Wskazania do oddziaływań wynikają z uprzednio dokonanej analizy sytuacji dziecka, jego wieku i rozwoju oraz rozeznaczonych przyczyn kryzysu w rodzinie. W jednym przypadku spośród 4 badanych wzbudza zastrzeżenia zbyt szczegółowy, odnoszący się do podstawowych i oczywistych potrzeb dziecka sposób ich formułowania, np. *zakup odzieży*.

Nie stwierdzono uchybień odnośnie liczby dzieci, których diagnozy wskazują potrzebę oddziaływania wychowawczego, korekcyjno–kompensacyjnego, terapeutycznego w stosunku do liczby wychowanków, którym takie zajęcia wskazano.

Diagnozy opracowane dla wychowanków zostały oparte o arkusze badań i obserwacji. W dniu kontroli wszyscy wychowankowie posiadali sporządzone diagnozy. Diagnozy sporządza pedagog przy współudziale terapeuty.

W placówce wprowadzono diagnozowanie kontrolne, którym objęte są wszystkie dzieci. Pedagog do końca października br. zobowiązany jest dokonać analizy i weryfikacji sporządzonego uprzednio dokumentu. Jeśli dane uwzględniane w diagnozie zmieniły się lub wiedza dotycząca dziecka wzbogaciła się o istotne fakty, dokonywana jest korekta diagnozy.

Z analizowanej dokumentacji dzieci wynika, że we wszystkich badanych przypadkach dzieci miały sporządzoną diagnozę kontrolną, w trzech przypadkach po upływie ok. 1,5 roku, w jednym przypadku po ośmiu miesiącach.

Zalecenie dotyczące sporządzenia diagnoz psychofizycznych dla wychowanków z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało zrealizowane.

W realizacji zadania stwierdzono uchybienia polegające na sposobie formułowania potrzeb dziecka.

3. Sporządzanie planów pomocy dziecku z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz modyfikowanie tego planu stosownie do wskazań zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Spośród wychowanków ze wskazaniem do terapii wszyscy posiadają plan pomocy dziecku opracowany przez wychowawców z udziałem pracowników socjalnych lub asystentów z właściwych terytorialnie ośrodków pomocy społecznej. Plany te są modyfikowane zgodnie z przepisami prawa, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W toku analizy stwierdzono, że plany skonstruowane są zgodnie z przepisami prawa, tj. § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 Nr 292, poz. 1720). Plany opracowywane są na podstawie diagnozy, dokumentacji dotyczącej dziecka i analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce oraz potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz analizy środowiska, z którego dziecko pochodzi, rozwoju edukacyjnego dziecka, wpływu sytuacji kryzysowej w rodzinie na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a także poza placówką. W planie powinna być także uwzględniana ocena efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny. Z badanej dokumentacji wychowanków wynika, że żadna z rodzin nie posiada asystenta, praca z rodziną wychowanka jest prowadzona przez pracowników placówki – wychowawców i specjalistów.

Wszystkie badane plany pomocy dziecku zawierają elementy wymagane w § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 Nr 292, poz. 1720). W modyfikowanych planach pomocy zawarte są wnioski wynikające z kart pobytu. We wszystkich badanych przypadkach przy opracowywaniu planu pomocy nie uczestniczył asystent rodziny lub pracownik socjalny pracujący z rodziną dziecka. Oceny pracy z rodziną dokonywano na podstawie własnych kontaktów z rodzinami, informacji przekazywanych przez pracowników ośrodków pomocy rodzinie podczas posiedzeń zespołu lub sporządzonych pisemnych opinii o współpracy ośrodka z rodziną wychowanka.

We wszystkich analizowanych planach pomocy uwzględniono działania wynikające ze wskazań do terapii i zawartych w stosownych dokumentach.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie liczby wychowanków posiadających plan pomocy oparty o diagnozę w stosunku do wszystkich planów pomocy wychowankom, którym diagnozy lub inne wskazania zalecały potrzebę zajęć wychowawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, terapeutycznych.

Zastrzeżenia wzbudza sposób formułowania i wyznaczania celów pracy z dzieckiem. W kontrolowanych planach pomocy zadania i cele formułowane są zbyt ogólnie. W jednym przypadku w rubryce wnioski z kart pobytu zapisano: pomoc w przygotowaniu wychowanki do rozpoczęcia nauki w nowej szkole, pomoc w zorganizowaniu miejsca odbycia praktyk zawodowych. Do tego zadania w celach długoterminowych zapisano – ukończenie nauki w gimnazjum, pomoc przy wyborze nowej szkoły. W celach krótkotrwałych natomiast zaplanowano: pomoc w poprawie ocen niedostatecznych, doposażenie w niezbędne materiały dydaktyczne, pomoc w zorganizowaniu miejsca odbycia praktyk. Plan zmodyfikowano po posiedzeniu Zespołu w dniu 24.06.2014 – rok szkolny kończył się 27 czerwca 2014r., zatem planowanie poprawy ocen niedostatecznych nie było realne. Dobrze określone i o odpowiednim stopniu trudności zadania winny motywować do działania. Zadania nie powinny być zbyt ogólne i łatwe. Ponadto wpisywanie do planu pomocy dziecku zadania stanowiącego określony w przepisach standard nie jest właściwe. (§ 18 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U z 2011 Nr 292 poz.1720).

Jak ustalono w toku kontroli różnego rodzaju oddziaływaniami specjalistycznymi objętych jest blisko 90% wychowanków placówki. Od marca 2013 roku placówka zatrudnia terapeutę. Pracownik ten posiada wymagane kwalifikacje i posiada uprawnienia do prowadzenia oddziaływań rewalidacyjnych oraz w zakresie opieki i profilaktyki niedostosowania społecznego.

Terapeuta obejmuje oddziaływaniem przede wszystkim dzieci z orzeczeniami lub wskazaniem do kształcenia specjalnego. W Powiatowym Domu Dziecka w Szprotawie siedemnaścioro wychowanków posiada takie wskazania. Dla każdego z dzieci opracowany jest „Indywidualny program zajęć korekcyjno–kompensacyjnych”. Program taki opracowywany jest na okres 10 miesięcy i pokrywa się z kalendarzem szkolnym.

Terapeuta w ramach zajęć grupowych prowadzi między innymi zajęcia ruchowe metodą W. Sherborne z relaksacją.

Głównym celem tych zajęć było kształtowanie świadomości własnego ciała i usprawnianie ruchowe, świadomości przestrzeni i działanie w niej, dzielenie przestrzeni z innymi ludźmi i nawiązywanie z nimi bliskiego kontaktu oraz osiągnięcie stanu relaksacji. W zajęciach tych brało udział 6 wychowanków. Zajęcia prowadzone były zgodnie

z opracowanym na podstawie wskazań z diagnozy programem zajęć ruchowych z relaksacją - „Ruch to zdrowie”, „W zgodzie z naturą i samym sobą”.

W odbywających się raz w tygodniu po 1 godzinie grupowych zajęciach biblioterapeutycznych prowadzonych wg opracowanego na podstawie wskazań z diagnoz programu – „Książka jest dobra na wszystko” uczestniczyło 6 wychowanków.

Grupowe zajęcia psychoedukacyjne prowadzone są zgodnie z opracowanym przez terapeutę programem zajęć - „Wyrażam siebie”, „Ja w społeczeństwie”.

W zajęciach odbywających się dwa razy w miesiącu po 1 godzinie brało udział 16 wychowanków podzielonych na 3 grupy:

- I grupa chłopców: 6 wychowanków
- II grupa chłopców 5 wychowanków
- III grupa dziewcząt: 5 wychowanek.

Zajęcia grupowe odbywają się najczęściej w wymiarze 1 bądź 2 godzin tygodniowo w zależności od potrzeb dzieci i od stopnia niepełnosprawności oraz od rodzaju zajęć.

Głównym celem wszystkich zajęć terapeutycznych jest poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania poprzez nawiązywanie satysfakcjonujących kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi, zmiana samopoczucia, zmiana postaw, akceptacja samego siebie i pomoc w rozwiązywaniu osobistych problemów.

Zajęcia grupowe i indywidualne prowadzone są także przez pedagoga. Zajęcia grupowe dotyczyły głównie problematyki zachowań ryzykownych. Oddziaływaniami objętych było 17 wychowanków, podzielonych na 3 grupy z uwzględnieniem wieku i płci (starsi chłopcy - 6; młodsi chłopcy – 5; dziewczęta – 6). Z każdą grupą przeprowadzono cykle zajęć, na które składały się zagadnienia, dotyczące między innymi uzależnień, bezpieczeństwa w sieci, dojrzewania, funkcjonowania w grupie rówieśniczej itp.

Pedagog posiada dodatkowo uprawnienia do prowadzenia zajęć z zakresu logopedii, pracuje indywidualnie na terenie placówki z pięciorgiem dzieci. Rodzaj ćwiczeń zależny jest od stwierdzonych deficytów np. korygowanie artykulacji głosek lub wyrównywanie deficytów wynikających ze stwierdzonego niesamoistnego opóźnionego rozwoju mowy, dyslalii.

Ponadto wychowankowie uczestniczą w zajęciach specjalistycznych: terapii psychiatrycznej, logopedycznej, pedagogicznej oraz w spotkaniach z terapeutą uzależnień, odbywających się poza placówką, tj. na terenie szkół, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze oraz w Poradni Leczenia Uzależnień „Profil” w Żaganiu. Dzieci uczestniczące w terapii poza placówką, kontynuują na terenie domu oddziaływania terapeutyczne zalecone przez specjalistów.

Z badanej dokumentacji wynika, że dla 100% wychowanków, którym zalecono specjalistyczne oddziaływania terapeutyczne, zapewnia się dostęp do wymaganej terapii.

W toku kontroli zbadano prowadzone przez psychologa i pedagoga karty udziału w zajęciach specjalistycznych.

Zbadana losowo dokumentacja zawiera zapis odnośnie formy pomocy, obszaru w jakim wychowanek potrzebuje pomocy psychologa. Tak prowadzony dokument zawiera opis przebiegu zajęć.

Ustalono również, że dla 100% wychowanków posiadających wskazanie do terapii, terapia jest prowadzona, zgodnie z potrzebami i prowadzone są karty udziału w zajęciach specjalistycznych z opisem przebiegu zajęć.

Kontrola wykazała, że spośród 4 wychowanków, których dokumentację przeanalizowano, wszyscy posiadali arkusze badań i obserwacji pedagogicznych. Ponadto stwierdzono, że dokumentacja specjalistów zawiera również prace dziecka, arkusze, kwestionariusze i testy badawcze oraz karty ćwiczeń (z gramatyki, ortografii).

Podczas kontroli zbadano również karty pobytu dziecka za okres od marca do września 2014. W kartach w punkcie szczególne potrzeby dziecka odnotowane jest uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych.

Zalecenie dotyczące sporządzania planów pomocy dziecku z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz modyfikowanie tego planu stosownie do wskazań zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka zostało zrealizowane.

W realizacji zadania stwierdzono uchybienia polegające na sposobie określania celów, formułowania zadań do wykonania.

WNIOSKI

W obszarze objętym tematyką kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie dotyczącym realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych wskutek przeprowadzonej w dniu 18 września 2012 roku kontroli problemowej w zakresie zapewniania wychowankom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych stosownie do wskazań dla dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz dokumentowania przebiegu tych zajęć.

W realizacji zadań stwierdzono uchybienia dotyczące sposobu formułowania potrzeb dziecka w diagnozach jak i w zakresie sposobu określania celów i działań w planach pomocy dziecku.

W związku z powyższym zalecam:

1. Zmianę sposobu formułowania i wyznaczania celów pracy z dzieckiem zgodnie z uwagami zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym.

2. Zmianę sposobu formułowania potrzeb dziecka zgodnie z sugestiami zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym.

Pouczenie

Kontrolowana jednostka, której wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

Jednostka, której wydano zalecenia jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń do powiadomienia wojewody o ich realizacji.

W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Zgodnie z art. 198 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 10.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Dyrektorowi Powiatowego Domu Dziecka w Szprotawie;
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Katarzyna Jankowiak

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej